

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 100
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/315

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 9 november 2023 dienden ■■■ (hierna: verzoekers) een verzoek in bij de sociale woonmaatschappij Dimensa bv (hierna: Dimensa) tot het verkrijgen van een afschrift van de bestuursdocumenten met betrekking tot het huurcontract van 11 juli 2019 tussen SVK Meetjesland vzw en ■■■ (huurcontract voor de periode van 15 juli 2019 tot en met 14 juli 2028). Gevraagd werd naar een afschrift van alle bestuursdocumenten met betrekking tot voornoemd huurcontract vanaf 1 mei 2023 tot 31 oktober 2023.

Op 17 november 2023 volgde een weigeringsbeslissing van Dimensa.

Op 24 november 2023 stelden verzoekers beroep in bij de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur tegen vermelde weigeringsbeslissing van Dimensa.

Op 27 november 2023 werd dit beroep geregistreerd door de beroepsinstantie.

Op 22 december 2023 werd, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet, de beslissingstermijn door de beroepsinstantie verlengd van dertig kalenderdagen tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 9 november 2023.

De weigeringsbeslissing van Dimensa dateert van 17 november 2023. Deze beslissing maakt geen melding van de beroepstermijn en –modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (hierna vermeld als: Bestuursdecreet).

Bijgevolg start de termijn om een beroep in te dienen overeenkomstig artikel II.48, §1, vierde lid van het Bestuursdecreet pas vier maanden na de kennisgeving van het antwoord.

Op 24 november 2023 dienden verzoekers beroep in tegen voormeld antwoord. Het ingediende beroep is bijgevolg tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Oorspronkelijk verzoekschrift

In het oorspronkelijke verzoekschrift van 9 november 2023 vroegen verzoekers aan Dimensa een afschrift van de bestuursdocumenten met betrekking tot het huurcontract van 11 juli 2019 tussen SVK Meetjesland vzw en ■■■ (huurcontract voor de periode van 15 juli 2019 tot en met 14 juli 2028). Gevraagd werd naar een afschrift van alle bestuursdocumenten met betrekking tot voornoemd huurcontract vanaf 1 mei 2023 tot 31 oktober 2023.

2. Bestreden beslissing

De bestreden weigeringsbeslissing van Dimensa d.d. 17 november 2023 acht de vraag kennelijk onredelijk en wijst ze op grond daarvan af.

3. Voorwerp van het beroepschrift

Via het indienen van het beroepschrift van 24 november 2023 wensen verzoekers alsnog een afschrift van de gevraagde documenten te verkrijgen. Dit vormt het voorwerp van het voorliggende beroep.

4. Standpunt van de beroepsinstantie

Om met kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie op 28 november 2023 contact opgenomen met Dimensa teneinde nadere toelichting betreffende dit dossier te krijgen.

Dimensa heeft inmiddels de gevraagde duiding betreffende dit dossier verschaft.

Vooreerst is de beroepsinstantie van oordeel dat, nu het verzoekschrift de openbaarmaking beoogt van een aantal bestuursdocumenten betreffende een huurcontract tussen SVK Meetjesland vzw en particuliere huurders, de vragen van verzoekers geen betrekking hebben op milieu-informatie.

Verder stelt de beroepsinstantie vast dat Dimensa zich in haar toelichting t.a.v. de beroepsinstantie beroept op artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet. Op basis van dit artikel kan een aanvraag tot openbaarmaking worden afgewezen als het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid een eerlijk proces te verkrijgen.

Het gaat om een relatieve uitzonderingsgrond. Hierbij moet eerst onderzocht worden of de openbaarmaking het beschermde belang schaadt. Als er belangenschade is, moet vervolgens het te beschermen belang worden afgewogen tegen het belang van de openbaarheid. De openbaarheid mag dan enkel worden bevolen als daarmee een hoger belang wordt gediend dat zwaarder weegt dan het door de uitzonderingsgrond beschermde belang.

De uitzonderingsgrond beoogt het eerlijk verloop van de rechtspleging te vrijwaren. Een essentieel onderdeel van het recht op een eerlijk proces is immers het beginsel van de "gelijkheid der wapens in een proces". Dit beginsel van de wapengelijkheid houdt in dat elke partij het recht heeft haar argumenten te doen gelden in omstandigheden die haar niet benadelen ten opzichte van de tegenpartij. De bestaansreden van voormelde uitzonderingsgrond ligt vooral bij het verhinderen dat de openbaarheid van bestuur afbreuk zou doen aan de wapengelijkheid.

Deze uitzonderingsgrond is een correctief op de openbaarheid om te beletten dat een instantie zou worden verplicht in een rechtsgeding de tegenpartij informatie ter beschikking te stellen die vervolgens tegen haar (of een andere aan openbaarheid onderworpen bestuursinstantie) wordt uitgespeeld.

De bedoelde uitzonderingsgrond mag evenwel niet op een abstracte manier worden ingeroepen zodat concreet moet worden aangetoond dat het gevraagde bestuursdocument verband houdt met een bestaand rechtsgeding én tegen een bestuursinstantie kan worden aangewend.

In casu heeft het openbaarheidsverzoek betrekking op bestuursdocumenten betreffende een huurcontract tussen SVK Meetjesland vzw (huurcontract thans overgedragen aan Dimensa) en particuliere huurders. Uit de dossiergegevens leidt de beroepsinstantie af dat het gaat om een huurcontract betreffende een woning waaromtrent tevens een geschil aanhangig is voor het vreedegerecht van het kanton Deinze (rolnummer AR nr. ■■■) tussen Dimensa en verzoekers. De pleitdatum is vastgesteld op 19 maart 2024.

Deze vaststelling volstaat echter niet om deze uitzonderingsgrond van artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet met succes te kunnen invoeren.

De beroepsinstantie is immers verplicht om bovendien ook nog na te gaan of de openbaarmaking van de betrokken bestuursdocumenten, rekening houdend met de concrete en specifieke omstandigheden die voorliggen, al dan niet afbreuk zou doen aan de wapengelijkheid, in die zin dat een partij op grond van de openbaarheid van bestuur zou kunnen worden verplicht om stukken in het gerechtelijk debat te brengen die tegen haar zaak pleiten. De finaliteit van de uitzonderingsgrond van artikel II. 35, 4° van het Bestuursdecreet (en overigens ook van de gelijkkluidende uitzonderingsgrond van II.36, §1, tweede lid, 8° van het Bestuursdecreet) bestaat erin om die ongelijkheid te corrigeren.

In casu is er effectief méér dan een eenvoudige link tussen het openbaarheidsverzoek en het hangend rechtsgeding, aangezien het beantwoorden van de vragen van verzoekers omtrent het huurcontract

duidelijk van aard is om de posities van beide partijen in het hangend rechtsgeding te beïnvloeden, dus ook de positie van Dimensa. De beroepsinstantie komt tot deze vaststelling op basis van de concrete dossiergegevens, doch zij kan in de huidige beslissing over het door verzoekers ingediende beroep hierop niet nader in concreto ingaan aangezien zij uiteraard ook zelf niet vermog de positie van Dimensa in het hangende rechtsgeding voor de vrederechter te Deinze te beïnvloeden.

De precieze, concrete impact die het inwilligen van het openbaarheidsverzoek op het hangend rechtsgeding zou kunnen hebben kan de beroepsinstantie vanzelfsprekend nooit 'voorspellen', aangezien de beslechting van het geding een prerogatief is van de vrederechter te Deinze en deze zich hierover nog dient uit te spreken (zittingsdatum vrederechter is, zoals reeds vermeld, 19 maart 2024).

Maar het verband tussen het voorliggende openbaarheidsverzoek en het hangend rechtsgeding is zeer duidelijk.

Vooreerst vragen verzoekers in het verzoekschrift voor de Vrederechter een opschorting van de huurbetalingen, terwijl Dimensa bij wijze van tegengas de betaling van de huurgelden vraagt, alsook de ontbinding van de huurovereenkomst en een machtiging tot uithuiszetting betreffende de betrokken woning die onbewoonbaar is verklaard en die Dimensa niet meer blijkt te mogen verhuren. Zoals blijkt uit de conclusies waarvan de beroepsinstantie kennis kon nemen heeft het geschil voor de vrederechter betrekking op onder meer de staat van de woning te ■■■ en daarmee verband houdend het uitvoeren van herstellingswerken (door de eigenaar), de toestemming die hiervoor noodzakelijk is van de huurders en het aanvaarden van een aanbod voor een andere woning door de huurders. De opgevraagde documenten betreffende de hoofdhuurovereenkomst met de *eigenaar* houden dus duidelijk verband met de lopende procedure voor het vredegerecht met de *huurder*, aangezien ze beide hetzelfde onroerend goed, namelijk de woning te ■■■ tot voorwerp hebben. Bestuursdocumenten omtrent de hoofdhuurovereenkomst (waaronder communicatie met de eigenaar van de woning) zijn gelinkt aan het lopende geschil.

Bovendien blijkt uit het beroepschrift d.d. 24 november 2023 van verzoekers dat de betrokken documenten worden opgevraagd met als doel te worden ingezet, tegen Dimensa, in de lopende gerechtelijke procedure. In het beroepschrift wordt immers uitdrukkelijk het volgende gesteld: "*Het verzoek kadert in de ongeschikt/onbewoonbaarverklaring en de bestuursdocumenten die als gevolg daarvan impact hebben op het huurcontract tussen SVK Meetjesland vzw, wellicht ook overgenomen door DIMENSA Woonmaatschappij, bestuursdocumenten die beroepers in het kader van een procedure bij het vredegerecht van het Kanton Deinze aanbelangen.*"

Uit alle voormelde gegevens leidt de beroepsinstantie af dat de uitzonderingsgrond van artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet door Dimensa terecht werd ingeroepen.

Het belang van de uitzonderingsgrond van artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet (hangend rechtsgeding) dient tot slot nog te worden afgewogen tegenover het openbaar belang dat met de openbaarmaking van een bestuursdocument is gediend. Het gaat hierbij om een met de openbaarmaking gediend openbaar belang. Dit betekent dus niet dat de private belangen van verzoekers moeten afgewogen worden tegenover het belang dat met de uitzondering beschermd wordt. Het gaat om het belang van de gemeenschap: de openbare orde, de veiligheid van de bevolking, grote maatschappelijke issues, globale bescherming van het leefmilieu enzovoort. De beroepsinstantie ziet niet in op welke manier in casu het openbaar belang dat met de openbaarmaking van de gevraagde documenten zou gediend zijn, zou primieren op de bescherming van het belang dat beschermd wordt door artikel II.35, 4° van het Bestuursdecreet.

Tot slot, en volledigheidshalve, merkt de beroepsinstantie op dat de rechter in toepassing van artikel 877 van het Gerechtelijk Wetboek de gedingpartijen kan verplichten om stukken voor te leggen die nodig zijn voor de beslechting van het hangende rechtsgeding.

Daargelaten de door Dimensa initieel opgeworpen weigeringsgrond inzake de kennelijke onredelijkheid, volstaan de voorgaande overwegingen om het beroep af te wijzen als **ongegegrond**.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroep d.d. 24 november 2023 van ■■■■, gericht tegen de weigeringsbeslissing d.d. 17 november 2023 van de sociale woonmaatschappij Dimensa bv is ontvankelijk doch ongegrond.

Brussel, 5 januari 2024

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Namens de Voorzitter van de beroepsinstantie,

An Van Acker,
Lid van de beroepsinstantie